

«آرمان شهر» حضرت مهدی (عج) چگونه خواهد بود؟

امام باقر(ع) آمده است: «قائم ما، به هنگام ظهور خویش، نیروهای عقلانی توده های مردم را متمرکز می کند و خردها و دریافت های خلق را به کمال می رساند» امام صادق(ع) درباره عدالت فراگیر موعود آخرالزمان می فرماید: «به خدا سوگند، عدالت او در خانه های مردم وارد می شود، هم چنان که گرما و سرما وارد می شود».

آران نیوز- نیمه شعبان مصادف با میلاد فرخنده حضرت صاحب الزمان (عج) با آرمان های شیعه گره خورده است. زندگی آرمانی ای که در حکومت حضرت مهدی(عج) تحقق خواهد یافت، با زندگی تمامی جوامع و حکومت های موجود در جهان متفاوت است. حاکم، نوع حکومت، قوانین و سازمان ها و نهادهای حکومت مهدی، هیچ شباهتی به حکومت های موجود در جهان امروز ندارد. حکومت او، بر مبنای ایمان به خدای واحد، شکل خواهد گرفت و هدف آن، یکپارچه کردن ملت ها و کشورها، برداشتن دیوار امتیازها و اعتبارهای بیهوده، برقراری وحدت کلمه و ایجاد ارتباط و همکاری میان مردم است.

در حکومت آرمانی اسلام، هرگونه اختلاف های نژادی، طبقاتی، جغرافیایی، مسلکی و حزبی و زبانی باید از میان برود و این امور، نباید سبب امتیاز و افتخار و اعتبار باشد. حتی در آن حکومت، نزاع های دینی هم کنار گذاشته می شود و همه در زیر پرچم رحمت اسلامی، به گفتگو و مدارا روی می آورند و بحث های روشنگرانه و استدلال، جای جنگ را می گیرد و پیروان ادیان مختلف، در عین آزادی و امنیت (در نگه داشتن ایمان شخصی و قلبی شان)، به تدریج، هدایت می یابند و تحت تأثیر جاذبه شخصیت و روش و منش حکومتگر اسوه اسلام (مهدی)، به اسلام می گروند و تسلیم فرمان خداوند می گردند. این، همان حکومت واحد جهانی است که در آن، کره زمین با یک حاکم، یک نوع حکومت و با یک روش عادلانه اداره می شود.

در کلام دیگران مسئله حکومت واحد جهانی، چیزی نیست که تنها مسلمانان و بویژه پیروان مکتب تشیع از آن دم بزند؛ بلکه نظریه پردازان و صاحب نظران بزرگ اجتماعی مغرب زمین نیز در عصر حاضر به این حقیقت پی برده اند و در انتظار روزی به سر می برند که حکومت واحد جهانی بر اساس ارزش های مشترک و معیارهای فراگیر انسانی تأسیس گردد و جهان نوینی پدید آید و بشر در زیر یک پرچم و تحت فرمان یک فرمانده قرار گیرد و از همه دردها و رنج ها رهایی یابد.

پروفسور آلبرت انیشتین، نظریه پرداز «نسبیت» و از فیزیکدانان معروف جهان، در سخنانش چنین می گوید: «فرا رسیدن آن روزی که در جای جای جهان، صلح و صفا حکومت کند

و همه اعضای جامعه بشری با یکدیگر برادر و دوست باشند، دیری نخواهد پایید».

پرتراند راسل، فیلسوف بزرگ انگلیسی می گوید: «دنیا چشم به راه مصلحی است که همگان را در سایه یک پرچم و یک شعار، متحد سازد».

پروفسور آرنولد توین بی، متفکر و موزخ انگلیسی، در کنفرانس صلح نیویورک، به ضرورت تشکیل حکومت واحد جهانی اشاره می کند و چنین می گوید: «تنها راه صلح و نجات

نسل بشر، تشکیل یک حکومت جهانی، و جلوگیری از گسترش سلاح های اتمی است».

با در نظر گرفتن گفتارهایی که بیان شد، تا حدی روشن می شود که چگونه دنیای ما برای پذیرش حکومت جهانی حضرت مهدی(عج) آماده می شود.

حکومت جهانی در آرمان شهر مهدی، افزون بر این که ضامن اجرایی دارد، از پشتیبانی عقیده و ایمان نیز برخوردار است، مردم را برادر می سازد، صلح و امنیت را در سراسر جهان

برقرار می نماید، فقر و کمبود را با ثروت و رفاه، جایگزین می کند و در آن، معنویت، اخلاق و علم و دانش، سراسر دنیا را فرا می گیرد و عدالت کامل و حقیقی در همه جای عالم

جاری می شود.

حکومت این آرمان شهر، زیر نظر حکومتگر الگوی اسلام و دیگر ادیان الهی، به بهترین شکل اداره می شود و صالحان و مؤمنان واقعی، کارگزاران و مسئولان این حکومت در نقاط

مختلف جهان اند.

رفاه عمومی

یکی از شرایط اساسی برای رسیدن به اهداف معنوی و تکامل حقیقی انسان ها، مبارزه با فقر اقتصادی و فراهم آوردن زمینه های زندگی آبرومندانه برای همه انسان هاست.

بنابراین، یکی از برنامه های حکومتی در آرمان شهر مهدی، یک طرح اقتصادی کارآمد برای سراسر جهان بشری است.

رفاه اقتصادی در این آرمان شهر، از جمله مسائلی است که در روایات اسلامی، تأکید فراوانی بر آن شده است. این امر، اهمیت موضوع و نقش آن را در ساختن جامعه الهی می

رساند و شاید پس از اصل «عدالت»، دومین موضوعی باشد که در آن دوران و جامعه مورد توجه خواهد بود.

در دوران حکومت حضرت مهدی(عج)، از فقر، نشانه ای نخواهد ماند. دیگر برخی سیر نمی خوابند که برخی دیگر شب را در کنارشان با گرسنگی بگذرانند؛ دیگر منابع اقتصادی در

اختیار گروه خاصی نیست تا کالاها و فرآورده های جامعه را به انحصار کنند، بلکه در دوران حکومت مهدی موعود(عج) هر که بخواهد کار کند، به آسانی، زمینه اشتغال مناسب

برایش فراهم می شود.

پیامبر اکرم(ص) فرمود: «امت من در دوران مهدی، چنان در نعمت غرق می شود که تا آن روز، سابقه نداشته باشد. آسمان، پیوسته باران (رحمت) خود را برایشان فرو می فرستد

و چیزی از رویدنی های زمین باقی نمی ماند، مگر آن که بر آنان رویدده شود. ثروت در آن روز، روی هم انباشته می شود».

شکوفایی اقتصادی در آرمان شهر مهدی به گونه ای است که در طول تاریخ، پیشینه ندارد. گویی تمام نیروهای زمینی و آسمانی، دست به دست هم داده اند تا تمامی ذخیره های

هستی را آشکار کنند و زندگی سراسر رفاه و آسایش را برای بشریت ایجاد نمایند.

گسترش دانش و پیشرفت تمدن عصر حکومت حضرت مهدی(عج) روزگار گسترش و شکوفایی آگاهی و دانایی است و آرمان شهر مهدی، شهر دانش و تمدن است.

آن امام موعود از حقایق گسترده برای بشریت، پرده برمی دارد و مردمان را به دانش های یقینی و درست، هدایت می کند و شناخت های ناب و خالص برایشان به ارمغان می

آورد، و از این رهگذر، دو محور اساسی تحقق می پذیرد: 1. با گسترش شناخت و کشف اسرار کائنات، پایه های خدانشناسی، استوار می گردد؛ 2.

گسترش شناخت و دانایی، تشکیل جامعه انسانی سالم و مرفه را ممکن می سازد؛ زیرا در پرتو شناخت درست مسائل حیات و بخش های گوناگون آن، موضوعات تربیت، رشد،

تکامل معنوی و مادی، آغاز و انجام دادن کار انسان، سرنوشت اکنون و آینده او، شیوه ها و روش های اداره زندگی، تأمین و تنظیم خانواده، بهره برداری از مواهب و امکانات

طبیعی و انسانی و ... به خوبی برای بشر، شکافته می شود و از این رهگذر، شایستگی های لازم را برای اداره مطلوب زندگی در ابعاد مختلف آن به دست می آورد.

آری! در پرتو علم و آگاهی از مسائل مادی و فیزیکی جهان، زیست این دنیایی انسان، بهبود می یابد و با شناخت درست ابعاد معنوی حیات و سعادت حقیقی انسان، راه تکامل

معنوی گشوده می شود و در نتیجه، جامعه آرمانی اسلام، در دو بُعد مادی و معنوی، یویا و پایدار می گردد.

این شناخت ها، همه در روزگار رستاخیز امام مهدی(ع) تحقق می پذیرند، و نقطه های ابهام و تردید و سرگردانی محو می شوند و انسان، در رستاخیز ظهور، هر روز به شناخت

های اصیل و تازه ای دست می یابد، و حقایقی نو برای او کشف می شود، و به راه ها و روش های متعالی تر و بالاتری دست می یابد و شیوه های بهتری را در پیش می گیرد.

امام صادق(ع) در زمینه آشکار شدن دانش های جدید در عصر حکومت حضرت مهدی(عج) می فرماید: «علم و دانایی 27 حرف است. تمام آنچه پیامبران آورده اند و برای مردم

آشکار ساخته اند تنها دو حرف بوده است و مردمان بیش از این دو حرف، تاکنون نشناخته اند. آن گاه که قائم ما قیام کند، 25 حرف دیگر را آشکار می سازد و میان مردمان، گسترش می دهد و آن دو حرف را نیز به آنها ضمیمه می سازد تا 27 حرف را گسترش داده باشد.⁵

و نیز در سخنی از امام باقر(ع) آمده است: «قائم ما، به هنگام ظهور خویش، نیروهای عقلانی توده های مردم را متمرکز می کند و خردها و دریافت های خلق را به کمال می رساند.»⁶

برقراری امنیت و آسایش
 بی شک، یکی از نیازهای برجسته بشر در زندگی، «امنیت» است؛ امنیتی که در تمام جنبه های زندگی فرد، بروز یابد و او را از نظر سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فردی، اخلاقی، حقوقی و ... در امان بدارد. از سوی دیگر، در احادیث اسلامی، آرمان شهر مهدی، به عنوان شهر «امنیت» و «صلح»، معرفی شده است؛ امنیتی که از کوچک ترین مسائل فردی تا بزرگ ترین مسائل جهانی را در بر می گیرد. «آرمان شهر» حضرت مهدی (عج) چگونه خواهد بود؟

در آرمان شهر مهدی، انسان ها می توانند آسوده خاطر و به دور از هرگونه وحشت و دغدغه در کمال آرامش زندگی کنند. بنابراین، نامالیقات و نابه سامانی هایی که به سبب روابط نادرست حاکم در اجتماع در زندگی هر انسان پدید می آید، در عصر ظهور جایگاهی ندارد.

با نظام دقیقی که در حکومت مهدی(عج) پیاده می شود، در مدت کوتاهی، امنیت و صلح، در دورترین سرزمین ها نیز حاکم می شود و مردم در فضایی آرام، زندگی خواهند کرد؛ راه ها امن می گردد؛ مردم در امنیت قضایی به سر خواهند برد؛ امنیت جانی و مالی و شخصیتی آنها تضمین می شود و به تدریج، دزدی و دروغ و فریب و ... در جامعه رنگ می بازند.

پیامبر گرامی اسلام(ص) فرمود: «حکومت مهدی به گونه ای است که در آن، دو زن، شبانه مسافرت می کنند و از بی عدالتی و ستم، هراسی ندارند»⁷ و نیز در حدیث دیگری آمده است: «چون قائم قیام کند در زمان او جور و ستم، ریشه کن می شود و راه ها امن می گردند و هر حقی به صاحب حق برمی گردد.»⁸

تحقق عدالت حقیقی
 انسان در طول تاریخ، همواره آرزوی تحقق عدالت کامل در جامعه را در ذهن خود می پروراند است. انسان های بسیاری مانند افلاطون و دیگر اندیشمندان دینی و غیر دینی، با اندیشه عدالت خواهی به فکر عملی کردن این آرزو بوده اند و تلاش های زیادی کرده اند؛ ولی تلاش آنان همیشه بی نتیجه مانده است.

در اسلام و آموزه های این دین الهی، عدل، جایگاه بسیار مهمی دارد، تا جایی که همه انسان ها مأمورند تا در تمام زمینه های زندگی خود، عدالت را رعایت کنند؛ ولی چنان که گفته شد تحقق کامل عدالت در ابعاد مختلف آن، برای بشر، به آرزویی دور از دسترس تبدیل شده است؛ اما بشر برای رسیدن به این آرزو، هنوز ناامید نشده است و همیشه به گونه ای در انتظار رسیدن به عدالت به سر می برد و بدون شک، روزی این انتظار، به سر خواهد آمد و آن روز، جز روز ظهور منجی بشر، حضرت مهدی(ع) نخواهد بود.

پیامبر اکرم(ص) در توصیف شخصیت عدالتگرای حضرت مهدی(ع) می فرماید: «او آغاز عدالت و پایان آن است.»⁹

در بسیاری از روایاتی که درباره امام مهدی و ویژگی های او و عصر او هستند، به موضوع «عدالت» اشاره شده است و حتی برخی از آنها از حضرت مهدی(ع) به عنوان مظهر و تجلی کامل عدالت، یاد شده و نام «عدل» را بر آن حضرت نهاده اند¹⁰ که در واقع، ترجمان کامل رسالت اوست.

در آرمان شهر مهدی، تمام حقوق پایمال شده ملت ها بازستانده می شود و حقّ هر حقداری به او باز می گردد، اگر چه به دست گذشتگان، غصب شده باشد و هیچ مدرک و شاهدی هم برای اثبات آن وجود نداشته باشد؛ چرا که آن حضرت، با دانش بیکران خدادادی اش، حق را از ناحق می شناسد و بدون نیاز به «شاهد» و «سند» و «مدرک»، قضاوت می نماید¹¹ و نیز فرمان می دهد که داد ستمدیدگان را از ستمگران بازستانند، گرچه حقّ همسر نسبت به همسر یا حق پدر نسبت به فرزند باشد.

امام صادق(ع) درباره عدالت فراگیر موعود آخرالزمان می فرماید: «به خدا سوگند، عدالت او در خانه های مردم وارد می شود، هم چنان که گرما و سرما وارد می شود.»¹²

برقراری وحدت معنوی
 یکی از ویژگی های مهم آرمان شهر مهدی، ایجاد وحدت معنوی و ایمانی در بین انسان های نقاط مختلف جهان است؛ زیرا برای تشکیل جامعه واحد یا امت واحد، داشتن معتقدات قوی مشترک، ضروری است و جهان بینی های گوناگون و متضاد، به طور قطع، تفرقه و دوگانگی و ناسازگاری اجتماعی پدید می آورند و مانع وحدت مردم می شوند.

بنابر روایات اسلامی، در دوران ظهور حضرت مهدی، جهان بینی واحدی بر قلب و اندیشه جهانیان غلبه می یابد و یکپارچگی و یگانگی واقعی در پرستش خدای یکتا (توحید) پدید می آید و مردمان، همه یکدل و یک زبان، به سوی سعادت و صلاح، حرکت می کنند و در راه و روش های اجتماعی نیز اختلاف و چندگانگی دیده نمی شود.

امام صادق(ع) به یکی از اصحاب خویش به نام مُفضّل، چنین فرمود: «ای مُفضّل! قائم از میان ملت ها و آیین ها، اختلاف را برمی دارد و یک آیین بر همه حاکم می گردد.»¹³

[روشن است که این یکدلی و هماهنگی، نه به اجبار و قهر و غلبه، بلکه به ست رسول خدا و به مدد استدلال و جذب قلوب و تربیت تدریجی اجتماع، خواهد بود.]¹⁴

1. مفهوم نسبیّت، ترجمه: اکبر تبریزی، تهران: انتشارات پیک، 1363، ص 35.
2. در انتظار ققنوس، ص 45.
3. مشکلات مذهبی روز، ص 20.
4. عقدالدرر، ص 170.
5. بحارالأنوار، ج 52، ص 332.
6. منتخب الأثر، ص 483.
7. المعجم الکبیر، ج 8، ص 179.
8. الارشاد، ج 2، ص 384.
9. کمال الدین و تمام النعمة، ج 1، ص 118.
10. مکیال المکارم، ص 118.
11. ظهور حضرت مهدی(ع) از دیدگاه اسلام و مذاهب مختلف جهان، ص 312.
12. بحارالأنوار، ج 52، ص 316.
13. همان، ج 53، ص 4.
14. در این باره، ر. ک: جهانی شدن، [آیه الله] سیدمحمد شیرازی، ترجمه: عبدالحسین هراتی، قم، 1384؛ اسلام و جهانی شدن (مجموعه مقالات)، قم: دانشگاه مفید، 1384.

(بخش علمی)
 منابع:
 1. آینده جهان، رحیم کارگر، قم: بنیاد فرهنگی مهدی موعود، اول، 1383.
 2. ظهور حضرت مهدی(ع) از دیدگاه اسلام و مذاهب و ملل جهان، سید اسدالله هاشمی شهیدی، قم: انتشارات مسجد جمکران، اول، 1380.
 3. عصر زندگی، محمد حکیمی، قم: بوستان کتاب، پنجم، 1381.
 4. آینده از نظر ما و دیگران، علی قائمی، تهران: انتشارات امیری، 1380.